

hoeringer@unio.no

Vår saksbehandler: Karin Kvande Anda
Vår ref.: 1140158 (2020_00137)

Vår dato: 04.05.2020
Deres ref.: [Deres ref. her]

Høringssvar: VS: 20/113 Høringsbrev om NOU 2019: 25 Med rett til å mestre

Norsk Sykepleierforbund (NSF) takker for mulighet til å komme med innspill til Unios høringssvar. Svaret er utformet etter ønsket struktur i høringsbrevet. NSF har ingen kommentarer til de forslag som ikke er nevnt.

1. Dagens rett utvides til en rett til fullføring med studie- eller yrkeskompetanse.

NSF støtter endring fra dagens rett til videregående opplæring til rett til fullføring av videregående opplæringi punkt 1 og 7 med de tiltak som foreslås etter punkt 2 og 3. Siden Kunnskapsløftet ble innført i 2006 har andelen unge som fullfører videregående skole økt. Men likevel er det fortsatt mange som ikke fullfører - spesielt innen de yrkesfaglige utdanningsprogrammene hvor tall fra SSB i 2019 viste at 38% ikke hadde fullført innen 5 år.

De som ikke har fullført videregående opplæring stiller svakt i arbeidslivet, og havner lett utenfor på varige stønadsordninger. Folkehelse rapporten (FHI, 2018) viser til at arbeidsløse har økt risiko for psykiske helseplager, og at arbeid gir tilgang til viktige helsefremmende ressurser som sosiale relasjoner, identitet og personlig vekst, og økonomisk trygghet.

Samtidig øker den gjennomsnittlige levealderen i befolkningen og stadig flere går av med alderspensjon. For å opprettholde velferdsgodene i samfunnet er vi helt avhengige av at flest mulig er i jobb. Tidlig og koordinert innsats er nødvendig for å hindre at unge mennesker blir stående uten jobb eller utdanning, og merindividuell tilpasset opplæring vil gi flere mulighet til å fullføre. Det er imidlertid viktig at tilpasning av tilbudet utformes slik at sluttkompetansen blir den samme ved endt utdanning slik at målet om rett til fullføring ikke går på bekostning av kvaliteten på utdanningen.

8. Sluttkompetansen bygges opp om to tydelige hovedretninger: Studiekompetanse og yrkeskompetanse.

NSF støtter forslaget om to tydelige hovedretninger. Dette kan gjøre det enklere for elevene å forstå strukturen og oppbyggingen av utdanningen de søker seg til og hvilken sluttkompetanse de vil sitte igjen med etter endt utdanning.

11. Det skal tilbys obligatoriske innføringsfag i norsk, engelsk og matematikk for elever som trenger dette.

Språkopplæring i norsk skal være integrert i dette tilbudet.

NSF er positive til forslaget. Stadig flere høyere utdanningstilbud har karakterkrav i norsk, engelsk og matte, deriblant sykepleie som innførte karakterkrav i matte og norsk høsten 2019. Obligatoriske innføringsfag kan bidra

NORSK SYKEPLEIERFORBUND

Tollbugt. 22
Postboks 456
0104 Oslo

Telefon: 0 24 09
Telefaks: 22 04 32 40
E-post: post@nsf.no

www.nsf.no
Bankgiro: 1600 49 66698
Org.nr: NO 960 893 506 MVA

Faktura adresse:
sykepleierforbundet@invoicedrop.com

Digitalt godkjent av forbundsleder, 08.05.2020 - 15:43:07

til at flere får mulighet til komme inn på og fullføre den type høyere utdanning de ønsker ved å forberede den enkelte til videre studier og sikre nødvendig sluttkompetanse i fag med karakterkrav.

14. Fellesfagene gjennomgås med tanke på enda sterkere relevans for sluttkompetansen i de to løpene.

Den raske utviklingen i samfunnet gjør at vi får et stadig større behov for kompetanse i alle deler av arbeidslivet. Dette gjelder også i helsevesenet hvor befolkningsvekst, økning i behov for helsehjelp, og innføring av ny teknologi gjør at behovet for kompetente helsearbeidere er stort. Helsetjenestene har behov for helsefagarbeidere i både spesialist- og primærhelsetjenesten, og for ambulansefagarbeidere i prehospitale tjenester. NSF støtter derfor en gjennomgang av fellesfagene for å sikre sluttkompetansens relevans for arbeidslivet i de to løpene. Dette krever også at utdanningene står i tett relasjon til det fagfeltet de skal utdanne til, er fleksible, og kan endre ved behov. Det er viktig å gjøre nøye vurderinger av hvilken kompetanse det er behov for slik at utdanningens innhold, oppbygging og omfang dekker reelle kompetansebehov også i fellesfagene.

En slik gjennomgang bør gjøres i samarbeid med arbeidslivet for å sikre at sluttkompetansen er relevant i forhold til det arbeidsgiver ønsker. Arbeidet med å forankre, utvikle og integrere arbeidslivets behov for kompetanse i utdanningene trenger en bred base. Vi støtter derfor også forslag 102 om at det utvikles nettverk og faste strukturer for samarbeid mellom videregående skoler, regionale høyere utdanningsinstitusjoner og andre kompetansemiljøer, herunder lokalt arbeidsliv.

29. Trekkordningen avvikles. Det bestemmes et gitt antall fastsatte eksamener. Det skal være kjent for elevene når de begynner med opplæringen i faget om faget er eksamensfag og hvilken eksamensform som gjelder.

NSF støtter dette forslaget da det vil skape mer forutsigbarhet for elevene.

49. Kunnskapsgrunnlaget om de studieforberedende retningene må øke, og endringer må følges med forskning.

For å utdanne arbeidstakere som kan fylle fremtidens kompetansebehov må kunnskapsgrunnlaget om fremtidig behov for arbeidskraft, utdanningens relevans og hvordan elevene kan oppnå ønsket sluttkompetanse økes. NSF støtter derfor forslaget om å øke kunnskapsgrunnlaget.

Vi mener imidlertid at kunnskapsgrunnlaget om de yrkesfaglige utdanningsløpene også må økes, og at endringer i begge utdanningsløpene må følges med forskning. NSF støtter også forslaget i punkt 103 om at det settes i gang forskning som belyser hva karakterer og utdanningsbakgrunn fra videregående skole betyr for å lykkes i høyere utdanning.

70. Fylkeskommunen må tilby kvalifiseringstiltak til elever som ikke finner læreplass. Slike tiltak må defineres nasjonalt og bli obligatorisk for fylkeskommunen å tilby.

NSF er enig i forslagene i punkt 70 og 74 om at det skal være obligatorisk å gi alternativer for elever som mangler læreplass. Alle elever har rett til å fullføre videregående opplæring, og ingen skal måtte avbryte sin utdanning fordi de ikke får læreplass.

80. Man går bort fra dagens ordning med kryssløp fra Vg1 studiespesialisering til Vg2 yrkesfag.

Norsk Sykepleierforbund støtter ikke dette forslaget og mener det strider mot prinsippet om at alle skal ha rett til å fullføre videregående opplæring. Det bør være mulig å legge til rette for å bytte løp etter Vg1 dersom eleven ønsker et mindre akademisk og mer yrkesrettet opplæringsløp. Dette kan forhindre frafall fra videregående opplæring og føre til at flere gjennomfører med oppnådd sluttkompetanse.

Med vennlig hilsen

Lill Sverresdatter Larsen
Forbundsleder

Kari Elisabeth Bugge
Fagsjef

Kopi: [Kopi her]

